

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

VALSTS ILGTERMIŅA TEMATISKAIS PLĀNOJUMS BALTIJAS JŪRAS PIEKRASTEI

2. pielikums Piekraustes teritorijas sociālekonomiskais situācijas vērtējums

2015.gada 8.maijs

grupa93

SATURS

1. Ekonomiskās aktivitātes ietekmējošie faktori un konteksts

1.1. Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas

1.2. Migrācija

1.3. Apdzīvojuma blīvums

1.4. Demogrāfiskā slodze

1.5. Iedzīvotāju sadalījums pa vecuma grupām un darbaspēka izglītības līmeņa rādītāji

1.6. Bezdarba līmenis

1.7. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pašvaldības budžetā uz iedzīvotāju.

1.8. Pašvaldību teritorijas attīstības indekss (TAI).

2. Ekonomiskās aktivitātes

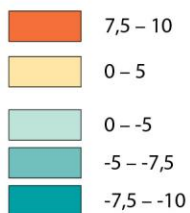
2.1. Tendences

2.2. Ekonomiskās aktivitātes vērtējums pašvaldību griezumā.

Iedzīvotāju skaita izmaiņas

Rādītājs	2015	2011	Izmaiņas	Izmaiņas %
Piekrastes tematiskā plānojuma teritorijas novados un atsevišķo administratīvi teritoriālajās vienībās (pagastos)	48631	50579	-1948	-4,0
Piekrastes tematiskā plānojuma teritorijas pašvaldībās kopā	923448	936144	-12696	-1,4
Piekrastes republikas nozīmes pilsētās un novados kopā	960053	974926	-14873	-1,5
<i>Latvijas novados kopā</i>	<i>1044772</i>	<i>1096413</i>	<i>-51641</i>	<i>-4,9</i>
<i>Latvijā kopā</i>	<i>2160125</i>	<i>2236910</i>	<i>-76785</i>	<i>-3,6</i>

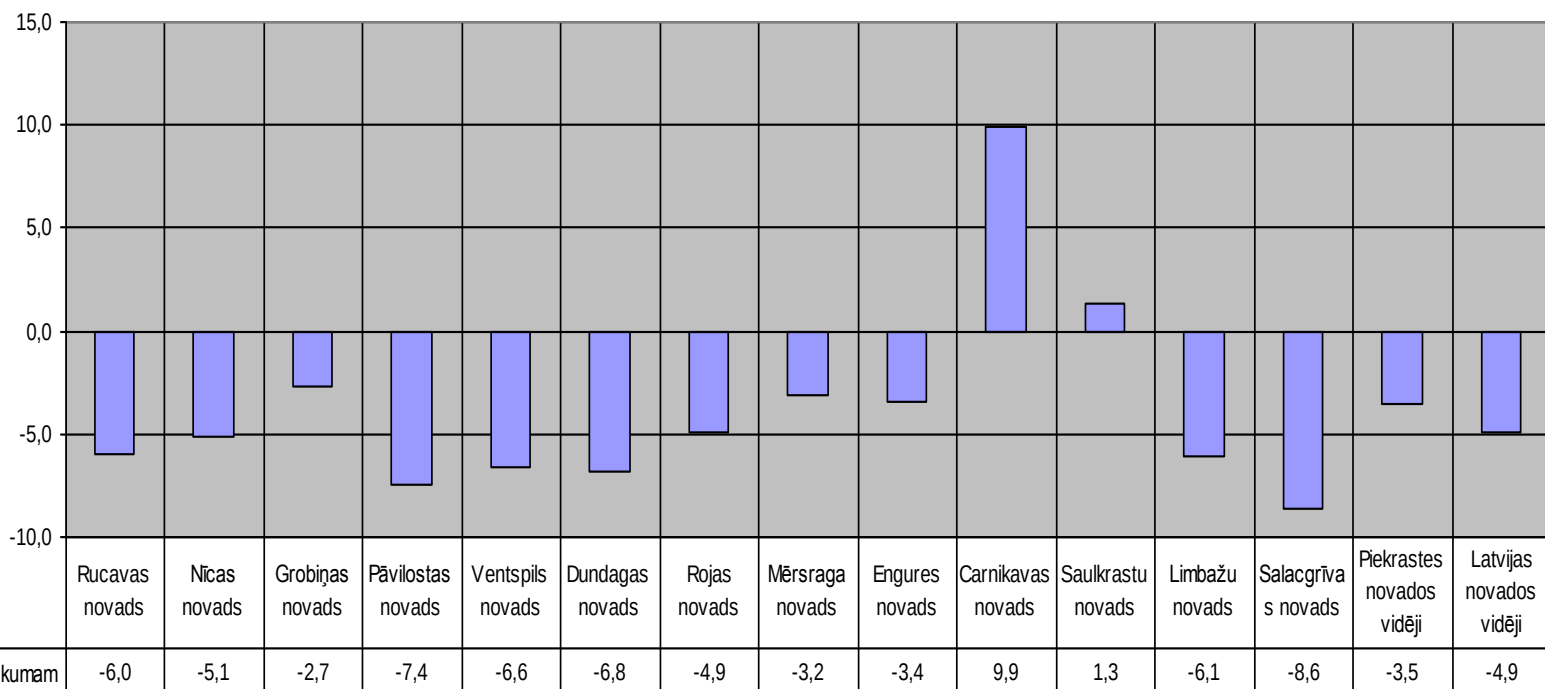
ledzīvotāju skaita izmaiņas, %
(no 01.01.2009. līdz 01.01.2014.)

Datu avots:
Pilsonības un
migrācijas lietu
pārvalde

Iedzīvotāju skaita izmaiņas novadu teritorijās

Migrācija

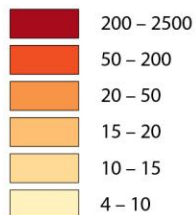
I

Izmantojot datus par 2011.-2013.gadu periodā no piekrastes pašvaldībām emigrējušo iedzīvotāju skaitu un no LU pētījumā iegūtajiem datiem par to

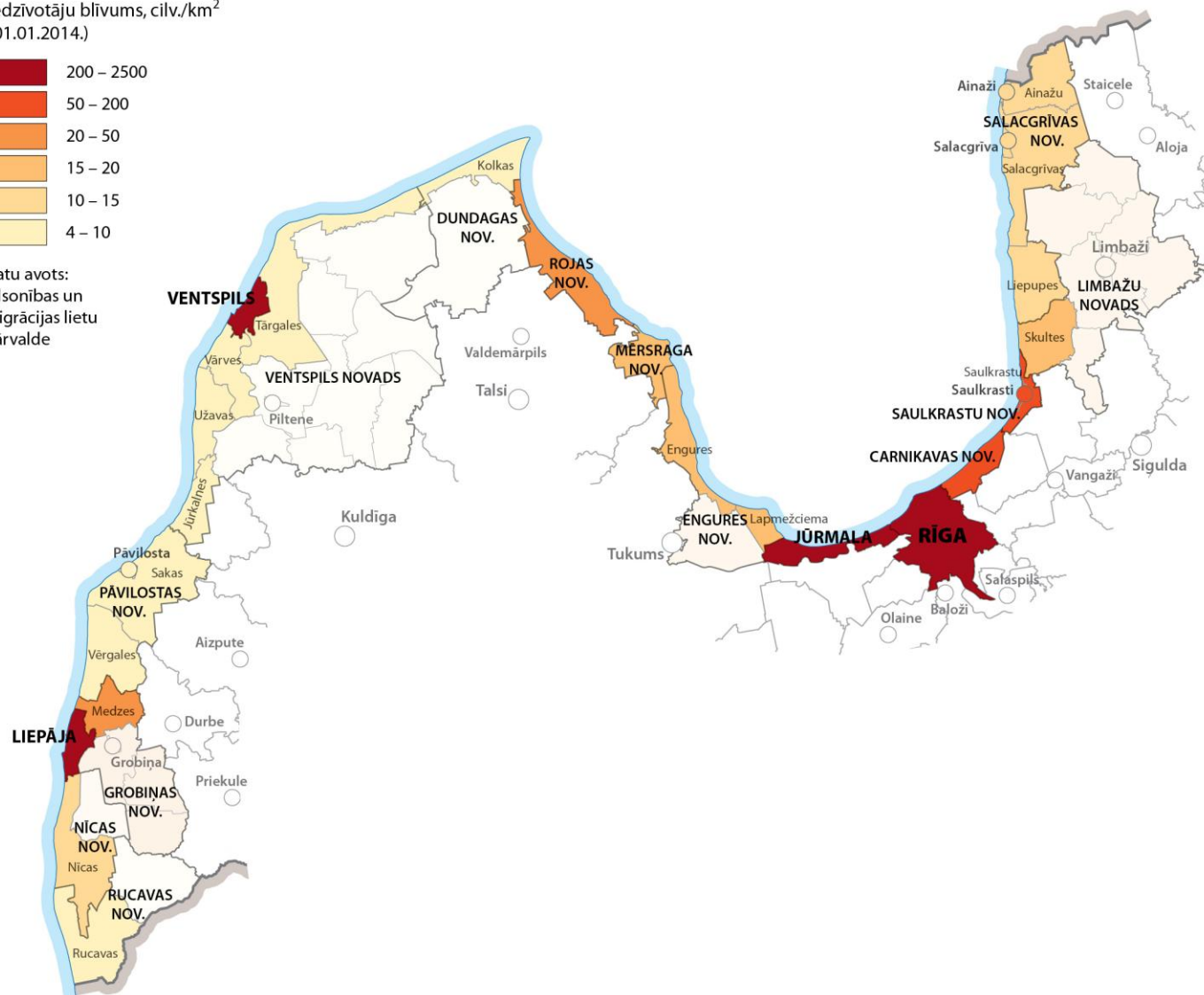
iedzīvotāju īpatsvaru, kuri vēlētos atgriezties, var aprēķināt, ka

**atgriezties vēlas vairāk nekā 26 000 bijušo
piekrastes pašvaldību iedzīvotāji.**

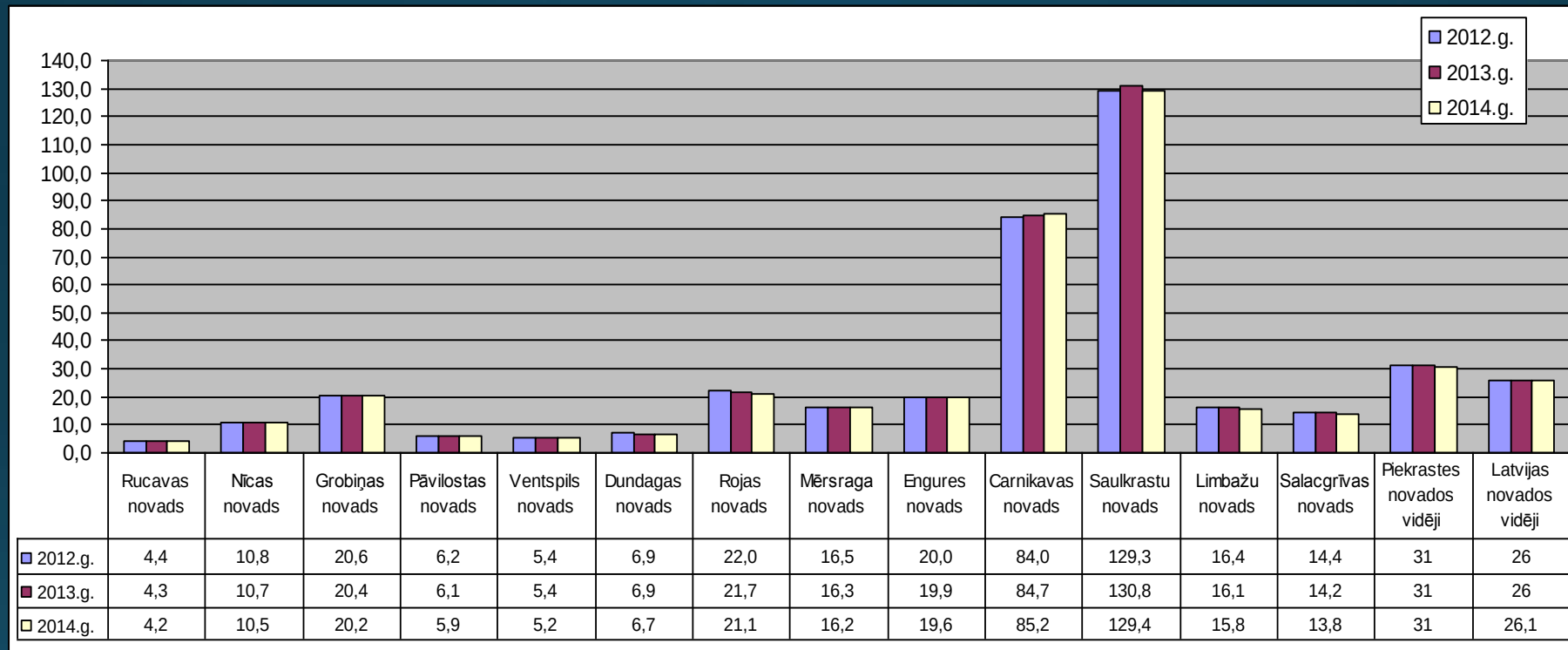
ledzīvotāju blīvums, cilv./km²
(01.01.2014.)

Datu avots:
Pilsonības un
migrācijas lietu
pārvalde

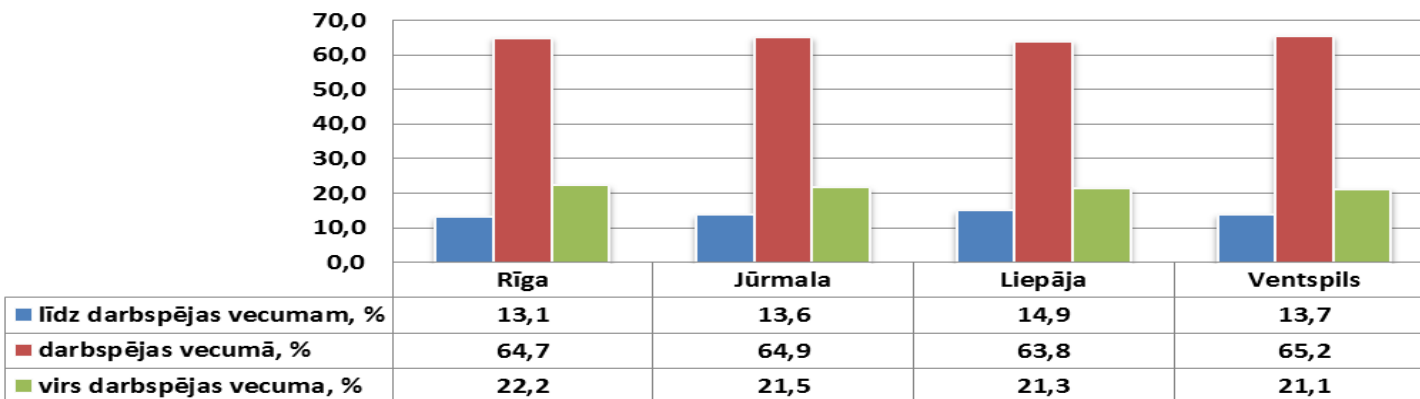

Apdzīvojuma blīvums

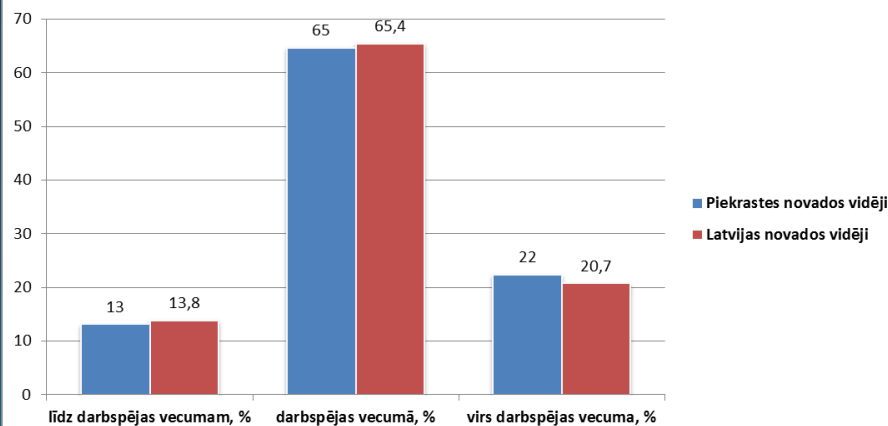

Iedzīvotāju sadalījums pa vecuma grupām 2014.gadā

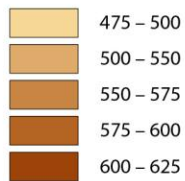
Iedzīvotāju sadalījums pa vecuma grupām piekrastes republikas nozīmes pilsētās, %

Vidējais iedzīvotāju sadalījums pa vecuma grupām, piekrastes novados, 2014.gadā

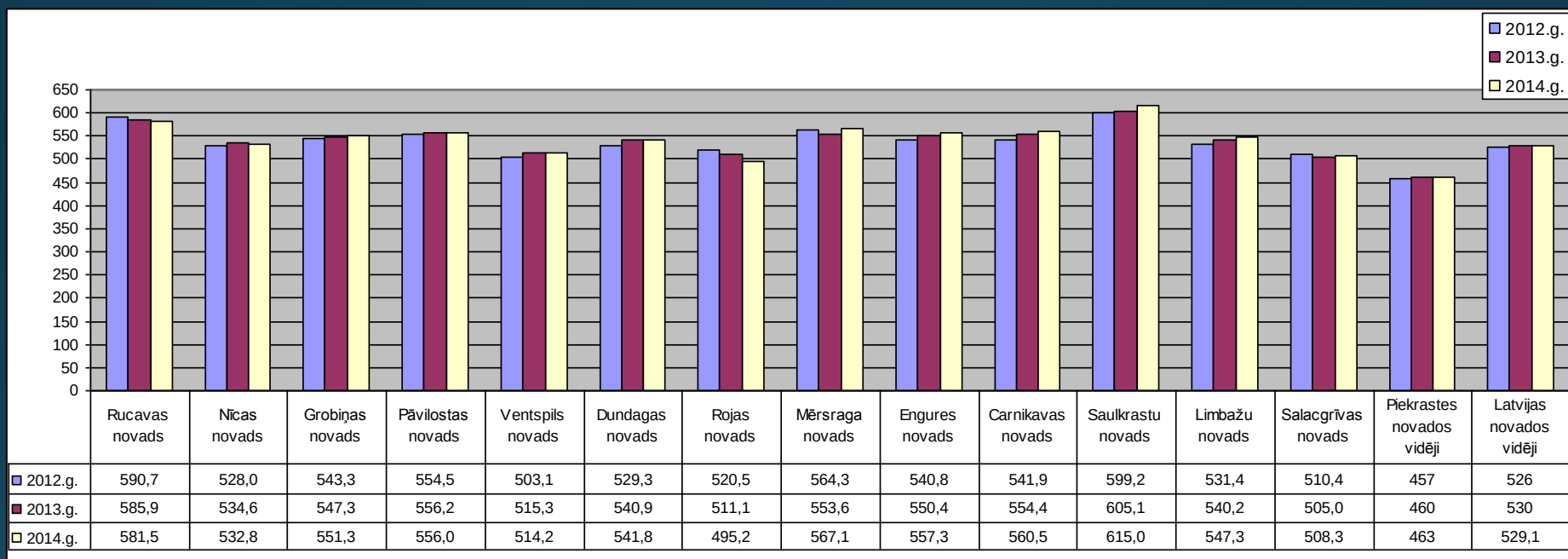
Demogrāfiskā slodze
(01.01.2014.)

Datu avots:
Pilsonības un
migrācijas lietu
pārvalde

Demogrāfiskā slodze

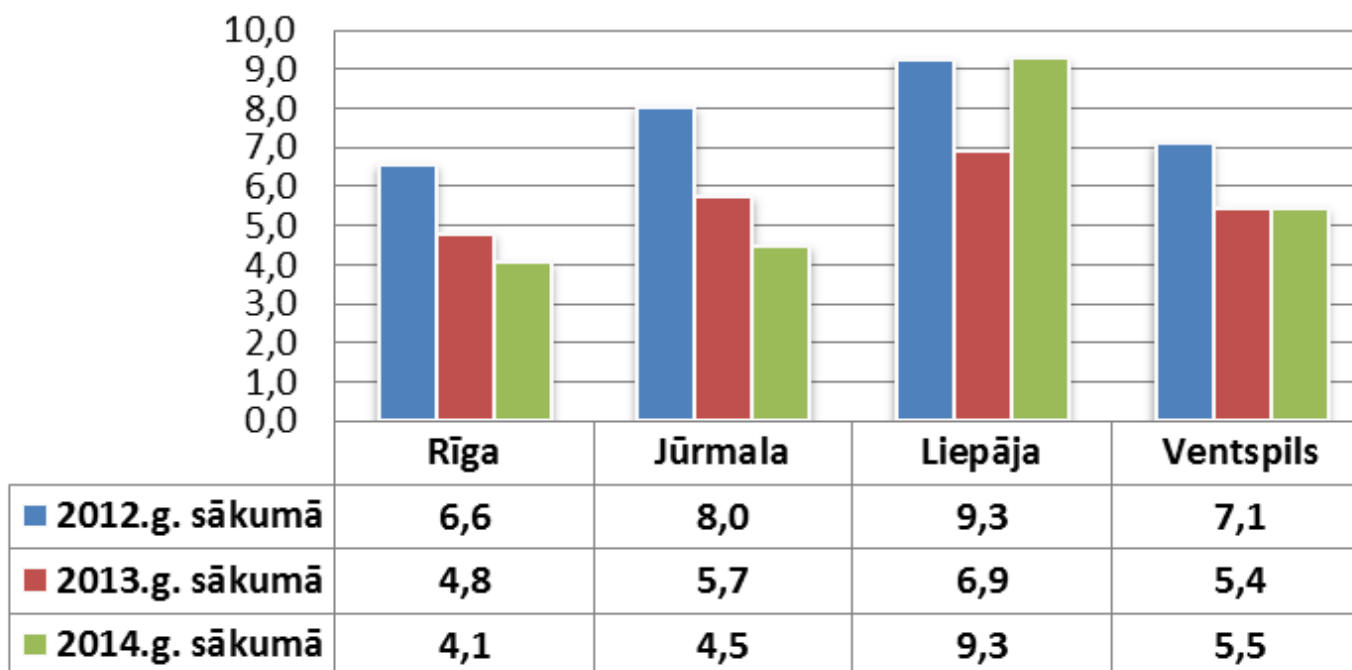
Darbaspēka izglītības līmenis

I

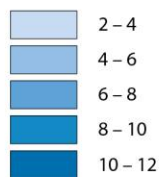
- Samērā augsts iedzīvotāju ar pamata izglītību īpatsvars – šobrīd vidēji 21,8%.
- Samazinās uzņēmumu skaits nozarēs, kas nodarbina darbaspēku ar zemu izglītības līmeni.
- Tuvākajā nākotnē samazināsies pieprasījums pēc nekvalificēta darbaspēka.
- Ekonomiskās aktivitātes pieaug nozarēs, kurās strādājošiem nepieciešama vismaz profesionālā vidējā izglītība vai arodizglītība.
- Lielākais profesionālās vidējās izglītības vai arodizglītības ieguvēju skaits ir vecuma grupā no 40 līdz 64 gadiem.
- Sarūk profesionālās vidējās izglītības vai arodizglītības ieguvēju skaits.
- Augstāko izglītību ieguvušo īpatsvars: vidēji 17,91% piekrastes novados (visos novados pārsniedzot 10%), vidēji 24,52% trīs piekrastes republikas nozīmes pilsētās un 33,1% Rīgā.

Bezdarba līmenis

Bezdarba līmenis piekrastes republikas nozīmes
pilsētās, %

Bezdarba līmenis, %
(01.01.2014.)

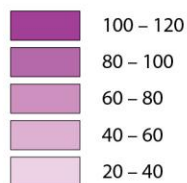
Datu avots:
Nodarbinātības
valsts aģentūra

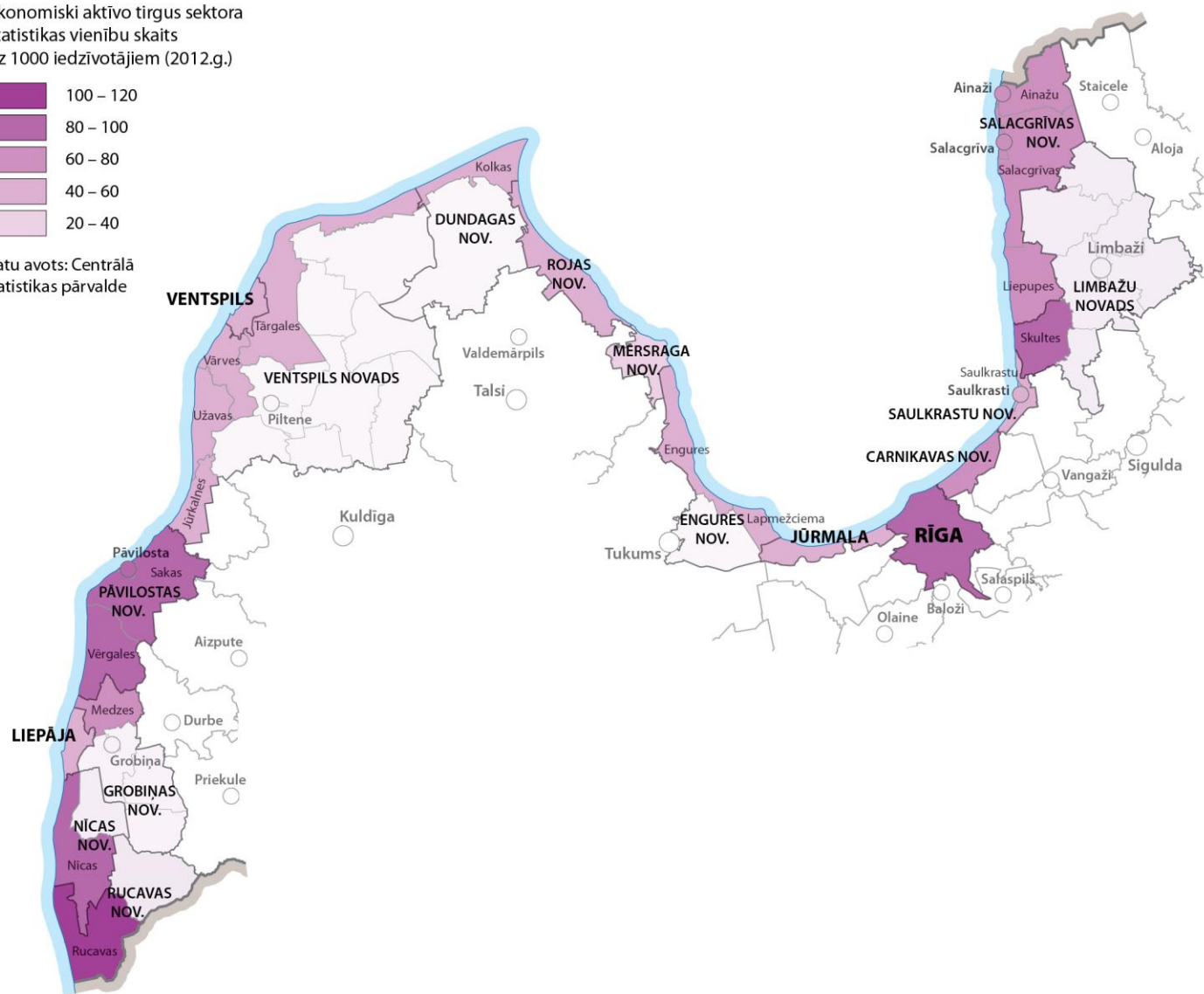
Ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistikas vienību skaita izmaiņas piekrastes pašvaldībās (2012.-2014.g.)

Gads	Skaits piekrastes novados	Izmaiņas % attiecībā pret iepriekšējo gadu	Skaits piekrastes republikas pilsētās	Izmaiņas % attiecībā pret iepriekšējo gadu	Skaits kopā piekrastes teritorijā	Izmaiņas % attiecībā pret iepriekšējo gadu
2012.	5852	x	60015	x	65867	x
2013.	5819	-0,56%	63946	+6,55%	69765	+5,92%
2014.	6156	+5,79%	69804	+9,16%	75960	+8,88%

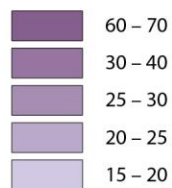
Ekonomiski aktīvo tirgus sektora
statistikas vienību skaits
uz 1000 iedzīvotājiem (2012.g.)

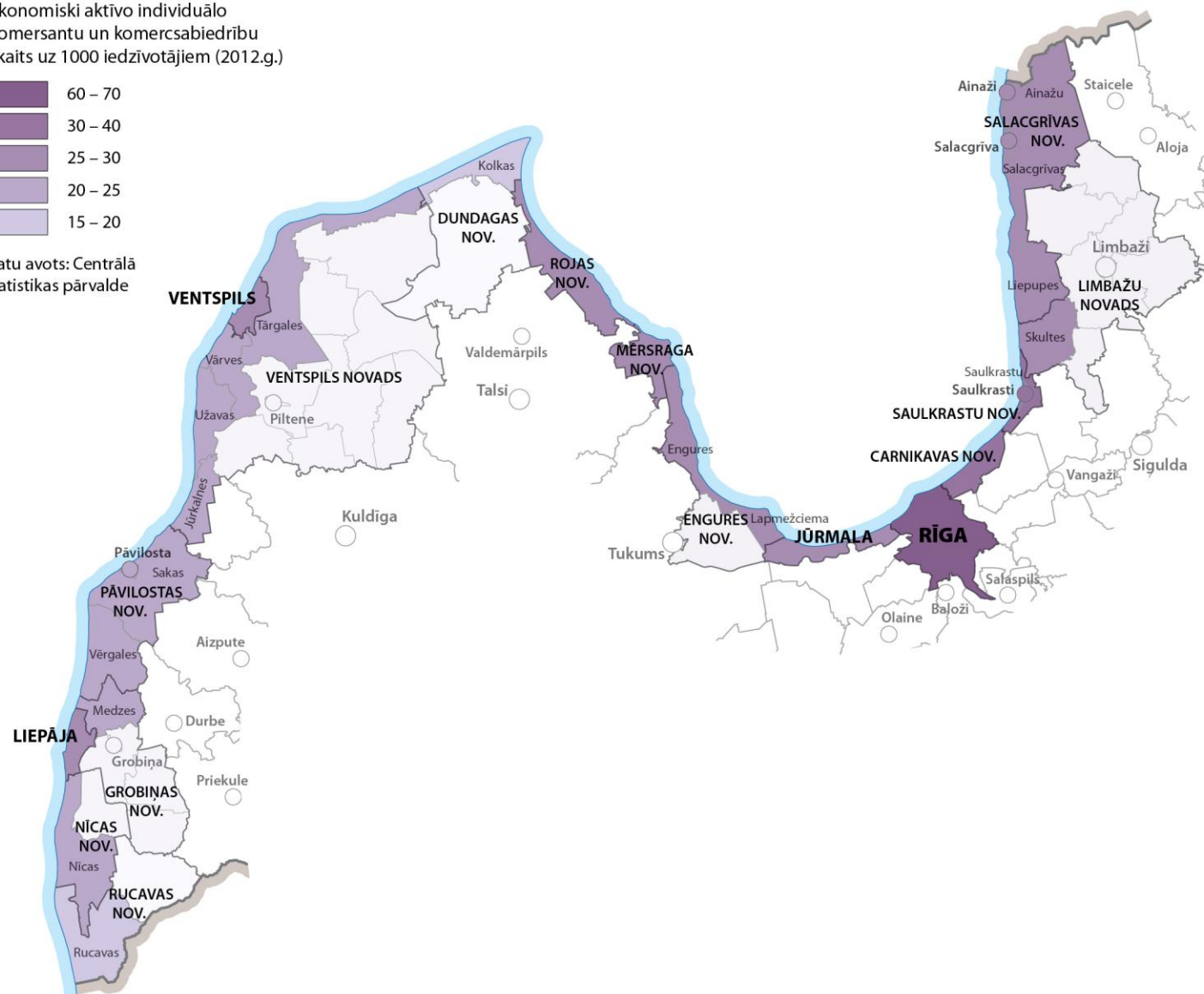
Datu avots: Centrālā
statistikas pārvalde

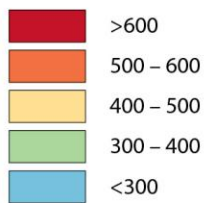
Ekonomiski aktīvo individuālo
komersantu un komercsabiedrību
skaits uz 1000 iedzīvotājiem (2012.g.)

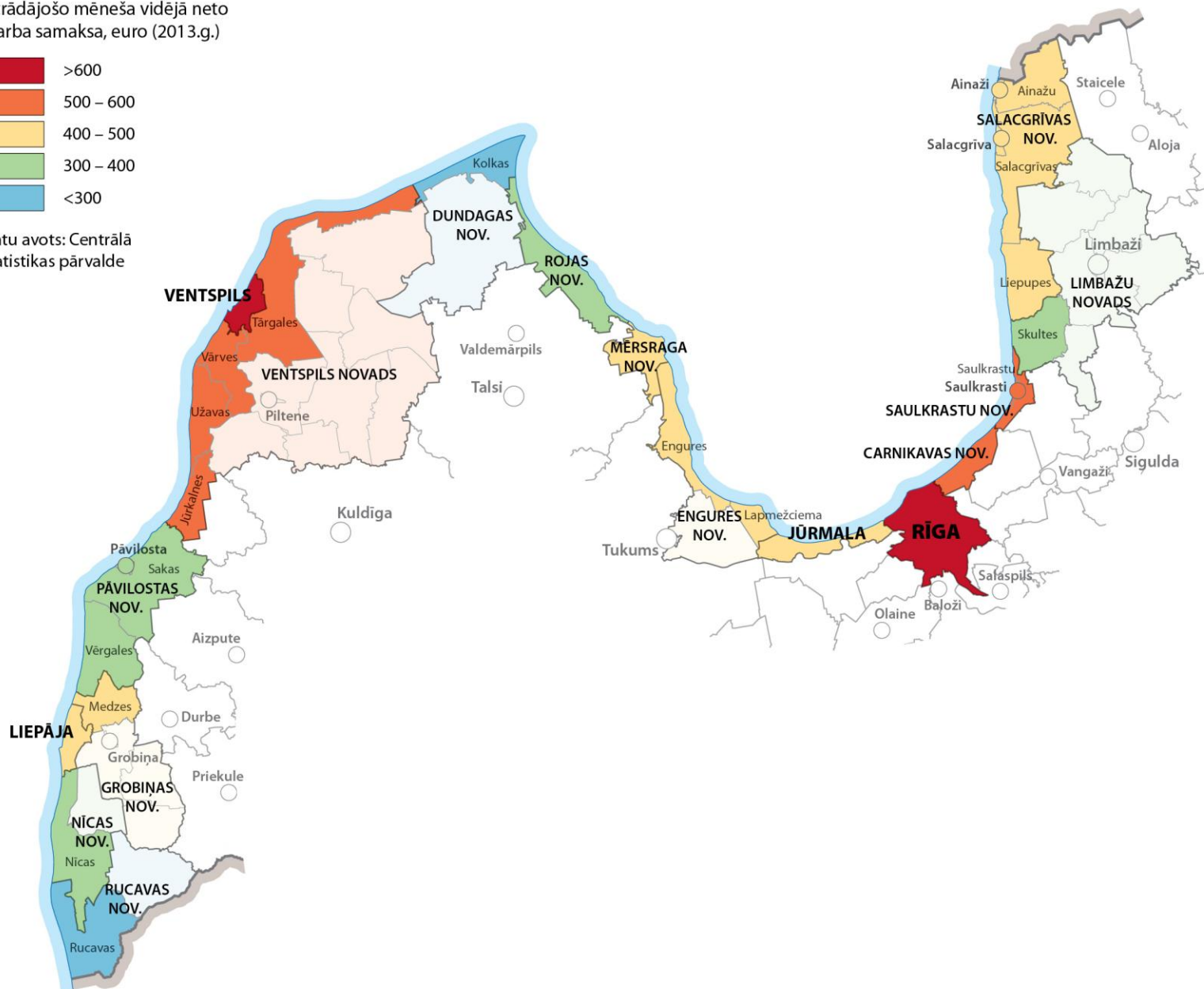
Datu avots: Centrālā
statistikas pārvalde

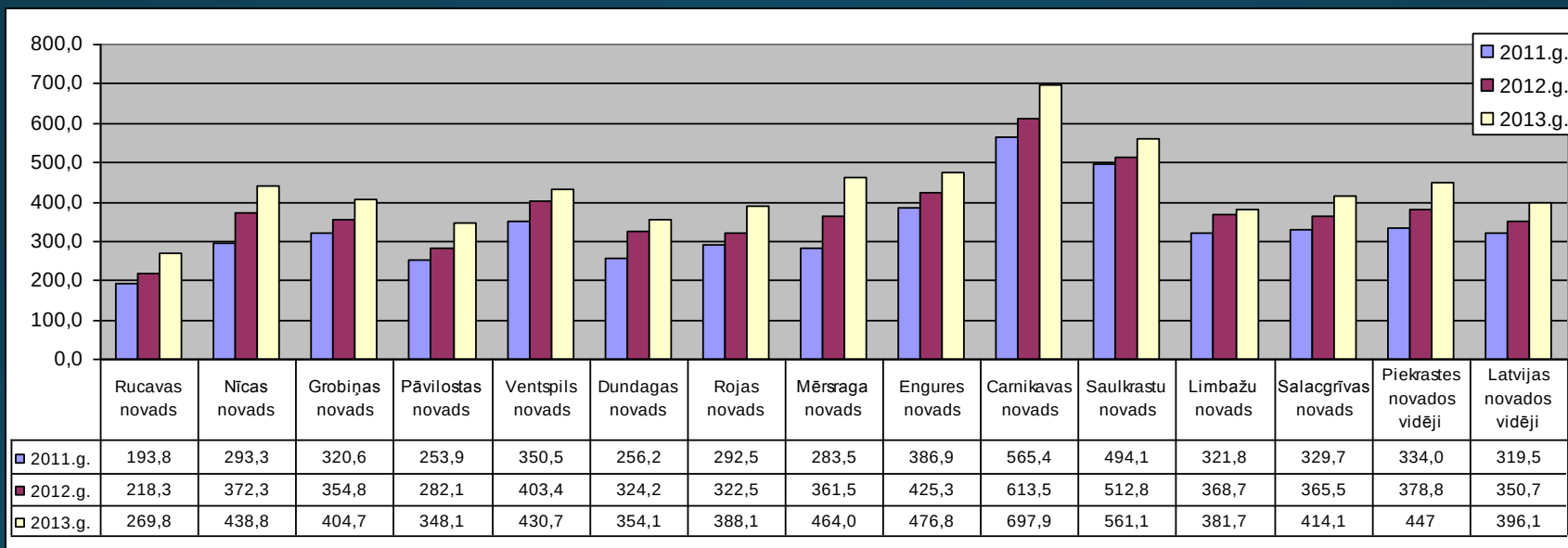
Strādājošo mēneša vidējā neto darba samaksa, euro (2013.g.)

Datu avots: Centrālā statistikas pārvalde

IIN ieņēmumi pašvaldību budžetā, euro/uz vienu iedzīvotāju

Vidējais ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistikas vienību skaits un individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedzīvotājiem piekrastes pašvaldībās (2012.-2014.g.)

Rādītājs	Gads		
	2012.	2013.	2014.
Ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistikas vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem (piekrastes novados, vidēji)	63	64	67
Individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedzīvotājiem (piekrastes novados, vidēji)	21	23,8	26
Ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistikas vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem (piekrastes republikas pilsētās, ieskaitot Rīgu, vidēji)	52,1	54,9	59,8
Individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedzīvotājiem (piekrastes republikas pilsētās, ieskaitot Rīgu, vidēji)	32,8	36,3	38,8
Ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistikas vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem (piekrastes republikas pilsētās, izņemot Rīgu, vidēji)	44,9	46,8	50,8
Individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedzīvotājiem (piekrastes republikas pilsētās, izņemot Rīgu, vidēji)	24,7	27,3	28,8

Ekonomiskās aktivitātes piekrastes republikas nozīmes pilsētās

- Skaitliski plašāk pārstāvētās nozares piekrastes republikas pilsētu grupā 2013.gadā :
 - a) G grupa - **vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība** (21,66% no uzņēmumu kopskaita),
 - b) M grupa - **profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi** (14,47%),
 - c) L grupa - **operācijas ar nekustamo īpašumu** (11,01%)
- Trīs skaitliski dominējošo nozaru uzņēmumu kopskaits veido:
 - Rīgā 48,23% no attiecīgajā teritorijā reģistrēto ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistikas vienību kopējā skaita
 - Ventspilī un Jūrmalā tas ir nedaudz vairāk par 46%
 - Liepājā nepilni 42%.
- Līdztekus trīs dominējošām nozarēm, nozīmīgu vietu pēc uzņēmumu skaita visās piekrastes lielajās pilsētās ieņem **būvniecība**, Jūrmalā un Ventspilī **apstrādes rūpniecība**, Liepājā **izglītības** pakalpojumu nozare.

Ar tūrismu un atpūtu saistīto nozaru uzņēmumu skaits piekrastes republikas nozīmes pilsētās, 2013.gads

Piekrastes republikas nozīmes pilsēta	Uzņēmumu skaits kopā	I grupa Izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumi	Īpatsvars kopējā uzņēmumu skaitā, %	R grupa Māksla, izklaide un atpūta	Īpatsvars kopējā uzņēmumu skaitā, %	S grupa Citi pakalpojumi	Īpatsvars kopējā uzņēmumu skaitā, %
Rīga	64279	3541	5,51	1195	1,86	5190	8,07
Jūrmala	3223	99	3,07	90	2,79	323	10,02
Liepāja	4276	90	2,10	112	2,62	396	9,26
Ventspils	2004	48	2,40	22	1,10	387	19,31

Uzņēmumu skaits piekrastes novados pēc komercdarbības formas

Gads	Visu veidu uzņēmumu skaits kopā	Uzņēmumu skaits piekrastes novados pēc komercdarbības formas			
		Pašnodarbi nātās personas	Individuālie komersanti	Komerc-sabiedrības	Zemnieku un zvejnieku saimniecības
2012.	5852	2749	409	1590	1104
2013.	5819	2509	378	1841	1091
2014.	6156	2708	380	2042	1026

Ekonomiskās aktivitātes piekrastes novados

- Skaitliski plašāk pārstāvētās nozares novados 2013.gadā :
 - a) A grupa (lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība) - 35,95%.
 - b) G grupa (vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts) – 9,83%,
 - c) S grupa (citi pakalpojumi) – 8,39%,
 - d) C grupa (apstrādes rūpniecība) – 7,14%.
- Pozitīvi vērtējams uzņēmumu skaita pieaugums:
 - a) C grupā (apstrādes rūpniecība) +47 uzņēmumi.
 - b) M grupā (profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi).
 - c) S (citi pakalpojumi) + 152 uzņēmumi.
- Pieaudzis izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu nozares uzņēmumu skaits.

Tūrisma un atpūtas noaru uzņēmumos strādājošo skaits 2013.gadā

Izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu uzņēmumos:

Piekrastes republikas pilsētās - 21 878 cilvēki.

Piekrastes novados – 664 cilvēki.

13,89% no visiem nozarē strādājošiem Latvijā.

Mākslas, izklaides un atpūtas uzņēmumos:

Piekrastes republikas pilsētās - 12 159 cilvēki.

Piekrastes novados - 615.

9,48% no visiem nozarē strādājošiem Latvijā.

Uzņēmumu skaits piekrastes novados pēc komercdarbības formas

Gads	Visu veidu uzņēmumu skaits kopā	Uzņēmumu skaits piekrastes novados pēc komercdarbības formas			
		Pašnodarbi nātās personas	Individuālie komersanti	Komerc-sabiedrības	Zemnieku un zvejnieku saimniecības
2012.	5852	2749	409	1590	1104
2013.	5819	2509	378	1841	1091
2014.	6156	2708	380	2042	1026

Galvenie secinājumi

- 2007.-2013.gadu periodā īstenoto pasākumu pozitīva ietekme uz piekrastes attīstību.
- Būtiski atšķirīgi pašvaldību ekonomiskās attīstības tempi un līmeņi. Nepieciešams plānot un īstenot daudzveidīgus, integrētus ekonomisko attīstību veicinošus pasākumus, tai skaitā vides pievilcības paaugstināšanai un ekonomiskās aktivitātes veicināšanai.
- Saimnieciskās darbības uzsākšanai un attīstībai nepieciešams lielāks atbalsts, kas ļautu ienākt tirgū jauniem dalībniekiem un nostiprināties esošajiem. Tai skaitā, nepieciešamā publiskā infrastruktūra.
- Mainās uzņēmējdarbības struktūra. Jārada apstākļi, kas ļautu straujāk attīstīties tō nozaru uzņēmumiem, kurās vērojams uzņēmumu skaita pieaugums, tai skaitā apstrādes rūpniecībā, ar tūrismu saistītajās nozarēs: izmitināšana, ēdināšana, mākslas, atpūtas un izklaides pakalpojumi.
- Tūrismam būtiskāko nozaru uzņēmumiem ir svarīga loma piekrastes ekonomikā un arī sociālajā vidē. Nepieciešami atbalsta instrumenti tūrisma veicināšanai.
- Nepieciešama dažādu pušu dialoga uzlabošana ekonomisko interešu un vides aizsardzības un kvalitātes vajadzību līdzsvarošanai.